

full DOMINICAL

EDITORIAL

† SALVADOR CRISTAU I COLL
Administrador diocesà de Terrassa

L'Església, família, misteri de fe i de comunió

Segons el mateix Concili Vaticà II, «l'Església és en Crist com un sacrament o signe i instrument de l'íntima unió amb Déu i de la unitat de tot el gènere humà» (*Lumen Gentium*, 1).

Cal entendre que, quan diem «sacrament» no volem dir que ho sigui com els set sacraments que coneixem. És anomenada sacrament perquè ella és una realitat visible —una comunitat que es pot veure— que conté i comunica la gràcia invisible que Crist li dona, com a cap seu per mitjà de l'Esperit Sant, i aquesta gràcia la comunica a la humanitat sencera i no només als cristians. És per això que és sacrament, signe universal de salvació. És ella qui administra els set sacraments i aquests se celebren en l'Església i per Crist.

L'Esperit habita en l'Església i en el cor dels fidels com en un temple i hi prega i dona testimoni de la seva adopció com a fills. Guia l'Església a tota la veritat, la unifica en comunió, la proveeix i governa amb diversos dons jeràrquics i carismàtics i l'embelleix amb els seus fruits.

La comunió és precisament la gran tasca que el Papa Sant Joan Pau II va indicar, sens dubte de manera profètica, per a l'Església del nostre temps: «Fer de l'Església la casa i l'escola de la comunió: aquest és el gran repte que tenim davant nostre en el mil·lenni que comença, si volem ser fidels al disseny de Déu i respondre també a les profundes esperances del món» (Joan Pau II, Carta apostòlica *Novo millennio ineunte*, 42).

Aquest és un bon objectiu a assolir a les nostres parròquies i comunitats cristianes de tota mena, créixer en el sentit de família, de casa i comunió veritable, més enllà de les nostres limitacions i febleses, i de les nostres possibles i legítimes diferències.

Celebració del Concili Vaticà II

Continuem avui reflexionant sobre el misteri de l'Església, tema que ens afecta especialment perquè és en ella on tenim les nostres veritables arrels, i on les hem de trobar. Més que no pas en el lloc on hem nascut, i de manera semblant al que suposa la família en la vida humana, el que anomenem els vincles de la sang, és en l'Església on tenim les nostres arrels més fondes, més reals fins i tot, ja que com hem dit anteriorment és la família que formem els batejats compartint un mateix Esperit Sant.

Però l'Església és també un misteri. Un misteri de fe, sí. I és que ha de ser vista amb els ulls de la fe. És un misteri en la mesura

que està inscrita en el pla de salvació de Déu. I això vol dir que sense fe no és possible entendre l'Església, no és possible acceptar-la. Aquest és el motiu pel qual l'Església no està de moda, ni ho podrà estar, en la mesura que falti la fe. I potser hem de reconèixer, que també als cristians ens falta més fe.

Un misteri de fe i, a la vegada, un misteri de comunió. És aquesta la intuïció central de la constitució *Lumen Gentium* del Concili Vaticà II. En aquell gran concili ecumènic es van obrir unes perspectives noves, unes dimensions noves en la comprensió del que és l'Església i per entendre que l'Església és un misteri de fe i també de comunió.

ENTREVISTA

Vers la unitat

ANTONI MATABOSCH

El Consell Mundial d'Esglésies (CME) és un organisme que ha tingut un paper cabdal per «crear» l'ecumenisme que passa «de la confrontació a caminar junts, tot dialogant, vers la unitat de totes les Esglésies». En formen part 350 comunitats cristianes mundials i sempre ha estat a l'avantguarda de la unió i del compromís social dels cristians. El Dr. Antoni Matabosch, que ha assistit a set de les deu Assembles Mundials del CME, ha posat de manifest el seu procés de gestació, constitució i evolució en el llibre *El Consejo Mundial de Iglesias (1910-2021). Hacia la unidad perdida* (Sant Pacià Books).

Com ha anat evolucionant l'ecumenisme?

En els darrers 50 anys ha avançat més que en 1.500 anys de separacions. Ens coneixem bé, col·laborem i s'ha establert un diàleg i una entesa molt important amb les Esglésies històriques —anglicans, luterans, reformats, metodistes...— hem arribat a acords sobre el baptisme, l'eucaristia, la justificació per la fe... Amb els ortodoxos no hi ha diferències doctrinals, però pesa molt la història i certes disputes patrimonials actuals.

Quin futur té?

El CME ha assolit que el moviment ecumènic cap a la unitat fos acceptat pels ortodoxos, la major part dels protestants i per l'Església catòlica. Ha passat d'encarnar l'ecumenisme a ser un dels organismes importants, però ni molt menys l'únic. El Consell ha assolit una gran difusió de l'ecumenisme, però ja no està sol. Per això, els darrers anys s'ha estat preparant per a ser impulsor i cooperador; està previst que es prenguin decisions en la XI Assemblea, el setembre de 2022, a Karlsruhe, Alemanya.

Com ha anat avançant el CME?

Hi ha un primer moment creatiu; un altre d'assentament, amb algunes crisis; i l'etapa actual, en la qual crec que hi haurà un equilibri entre evangelització, compromís social i unitat doctrinal. Espero que es vagin superant certs recels de l'ortodòxia i que l'onada d'Esglésies pentecostals es vagi acostant a l'ecumenisme.

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

Jesús, com sempre i com mai

Fa uns diumenges, a l'església d'una escola, un jove religiós va pronunciar els seus últims vots. Hi eren presents unes dues-cents persones i, tot i la nombrosa assistència, no es va perdre el caràcter íntim i familiar. Segons un dels participants, «fou una celebració amb molt d'amor a Jesús». Tots i cadascun dels detalls contribuïren a generar aquest ambient especial, humil, emotiu, alegre i profund. La forma senzilla de presidir la celebració del bisbe diocesà, que volgué acompanyar els religiosos en aquesta celebració, la música adequada al moment, els cants compostats per un professor de l'escola en una visita al lloc on treballa el religiós amb immigrants, les peticions relatives a la feina apostòlica del religiós, per les vocacions i per l'escola que els acollia... Les paraules d'un company de missió o la icona de la mare de Déu d'aquest lloc.

Dia de gran alegria per a l'orde religiós i per a tantes persones que en comparteixen el carisma i participen en les accions apostòliques i les estímen. Deia un dels assistents: «Aquest home que avui fa els darrers vots ja no pot ser més nostre que ara. Confiem que ens seguirà ajudant a seguir un Jesús que ens apropa a les fronteres,

com ell s'hi ha apropiat». Les arrels de la seva vocació cal cercar-les en la família i en el testimoni discret dels religiosos de la seva escola, que «ens arribà a molts, com també ens arribà una educació que ens posava davant les víctimes de la injustícia, animant-nos a utilitzar els nostres talents per transformar el sofriment i les seves causes». També la imatge de moments actuals clau en la història de la congregació, com el martiri d'alguns dels seus membres i, «ja a la universitat, el desig d'abraçar alguna cosa més que parcials dosis de sentit, em va aventurar a demanar l'entrada al noviciat. Allí, durant el mes d'exercicis espirituals, aparegué Jesús, com sempre i com mai».

El company que assumí l'homilia digué: «El teu cor, com el seu, et bat en revolta i el teu desig per estendre el seu Regne és tan gran que ara són també la teva mirada, el teu parlar, el teu fer i el teu ser que infonen pau, serenitat i esperança en aquestes nits de tempesta». «No m'heu escollit vosaltres a mi; soc jo qui us he escollit a vosaltres i us he confiat la missió d'anar pertot arreu i donar fruit, i un fruit que duri per sempre. I tot allò que demanareu al Pare en nom meu, ell us ho concedirà» (Jn 15,13-16).

MARE DE DÉU DEL CARME

«No esteu sols, no us hem oblidat!»

MN. RICARD RODRÍGUEZ-MARTOS

Director d'Apostolat del mar

Fa més d'un any i mig que patim la pandèmia de la Covid-19 i, a hores d'ara, encara hi ha molta gent que en pateix les conseqüències. La gent de mar, però, ha seguit treballant dia a dia malgrat les circumstàncies adverses.

Durant aquests últims mesos, fins i tot durant els mesos més durs de confinament, el port de Barcelona no ha deixat d'operar. Semblava que el món havia parat per complet, però als nostres ports no paraven d'entrar-hi vaixells per abastir-nos. A bord d'aquestes naus hi viatjaven tripulants que no podien desembarcar per tornar a casa i gaudir d'unes vacances, o que ni tan sols podien baixar a terra ferma quan eren a port. Aquesta situació

prolongada en el temps provocava que la fatiga mental i física s'anés apoderant d'ells.

Vull tenir un reconeixement especial per a tots els pescadors que van sortir a la mar tan bon punt se'ls hi va permetre. El papa Francesc, adreçant-se a la gent de mar, el 27 de juny de 2019, va dir: «No esteu sols, no us hem oblidat», posant de relleu que l'Església, mitjançant l'Apostolat del Mar *Stella Maris*, està sempre atenta a les seves necessitats.

El dia 16 de juliol, hem celebrat la festa de la Mare de Déu del Carme, patrona de la gent de mar per recordar-los que «no estan sols i que no els hem oblidat!».

Lectures de la missa diària i santoral

19. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [Ex 14,5-18 / Sl: Ex 15 / Mt 12,38-42]. Santa Àurea, vg. i mr. a Sevilla; sant Símmac, papa (sard, 498-514); beat Pere de Cadireta, dominicà, de Mojà.

20. ■ Dimarts [Ex 14,21-15,1 / Sl: Ex 15 / Mt 12,46-50]. Sant Elies, profeta (s. IX aC); sant Torlaci, bisbe; sants Pau i Sisenand, diaques i mrs. a Còrdova; santa Margarida, vg. i mr.; santa Liberata, vg. i mr.

21. ■ Dimecres [Ex 16,1-5.9-15 / Sl 77 / Mt 13,1-9]. Sant Llorenç de Bríndisi (1559-1619), prev. caputxí i doctor de l'Església; sant Daniel, profeta (s. VII-VI aC); santa Pràxedes, vg.

22. □ Dijous [Ct 3,1-4a (o bé: 2Co 5,14-17) / Sl 62 / Jn 20,11-18]. Santa Maria Magdalena (de Magdala), deixeble de Jesús; sant Teòfil, pretor romà mr.; sant Menelau, abat.

23. □ Divendres [Ga 2,19-20 / Sl 33 / Jn 15,1-8]. Santa Brígida (Suècia, 1303 - Roma, 1373), rel. viuda, fund. Institut del Salvador i copatrona d'Europa; sant Bernat d'Alzira i santes Maria i Gràcia, mrs.; santa Cunegunda, rel. franciscana.

24. ■ Dissabte [Ex 24,3-8 / Sl 49 / Mt 13,24-30]. Sant Víctor, mr.; sant Borís, mr.; santa Cristina, vg. i mr.; beates Pilar, Maria-Àngels i Teresa, vgs. carmelitanes i mrs. a Guadalaajara.

25. ■ † Diumenge, Solemnitat de sant Jaume, Apòstol (lit. hores: 1a setm.) [Ac 4,33; 5,12.27-33; 12,1b-2 (o bé: Ac 11,19-21; 12,1-2.24) / Sl 66 / 2Co 4,7-15 / Mt 20, 20-28]. Diada de Sant Jaume (anomenat el Major), apòstol (†44, per Pasqua), de Betsaida, germà de Joan (fills de Zebedeu), patró d'Espanya. Santa Valentina, vg. i mr.

DIUMENGE XVI DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre de Jeremies (Jr 23,1-6)

Ai dels pastors que perden i dispersen les ovelles del meu ramat, diu l'oracle del Senyor. Per això el Senyor, Déu d'Israel, diu als pastors del meu poble: «Vosaltres heu dispersat les meves ovelles i les heu fetes fugir, en lloc de fer-ne el recompte. Doncs ara jo passaré comptes amb vosaltres per reclamar tot el mal que heu fet, diu l'oracle del Senyor. I totes les ovelles que em queden, jo mateix les recolliré de tots els països on les havia fet fugir, i les faré tornar als seus prats. Allà seran fecundes i s'hi multiplicaran. Els donaré pastors que les menin, i ningú no tornarà a fer-los por, ni a esfereir-les, ni en mancarà cap, diu l'oracle del Senyor.

Venen dies, diu l'oracle del Senyor, que faré germinar un rebrot legítim del llinatge de David, i serà un rei excel·lent, que farà regnar en el país la justícia i el bé. En els seus dies Judà no sofrirà cap mal i Israel viurà segur. El seu nom serà: El-Senyor-és-el-nostre-bé».

Salm responsorial (22)

R. *El Senyor és el meu pastor, no em manca res.*
El Senyor és el meu pastor, no em manca res, / em fa descansar en prats deliciosos; / em mena al repòs vora l'aigua, / i allí em retorna. / Em guia pels camins segurs / per l'amor del seu nom. R.

Ni quan passo per barrancs tenebrosos / no tinc por de res, / perquè us tinc vora meu; / la vostra vara de pastor, / m'asserena i em conforta. R.

Davant meu pareu taula vós mateix, / i els enemics ho veuen; / m'heu ungit el cap amb perfums, / ompliu a vessar la meva copa. R.

Oh, sí! La vostra bondat i el vostre amor / m'acompanyen tota la vida, / i viuré anys i més anys / a la casa del Senyor. R.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes (Ef 2,13-18)

Germans, vosaltres abans éreu lluny de les promeses però ara la sang del Crist us ha apropiat. Ell és la nostra pau. De dos pobles, n'ha fet un de sol, ja que ell ha destruït la barrera que els separava i els mantenien enemics, abolint en el seu propi cos la llei i els preceptes. Així ha posat pau entre tots dos pobles i ha creat una nova humanitat centrada en ell. Per la seva mort en la creu ha fet morir l'enemistat i, units en un sol cos, els ha reconciliat tots dos amb Déu. Per això ha vingut a portar-nos la Bona Nova de la pau: la pau a vosaltres, que éreu lluny, i la pau als qui eren a prop. Per ell uns i altres tenim entrada al Pare, guiats per un sol Esperit.

Lectura de l'Evangeli segons sant Marc (Mc 6,30-34)

En aquell temps, els apòstols es reuniren amb Jesús i li parlaren de tot el que havien fet i ensenyat. Ell els diu: «Veniu ara tots sols en un lloc despoblat i reposeu una mica». Perquè molta gent anava i venia i no els deixava temps ni de menjar. Se n'anaren, doncs, tots sols amb la barca cap a un lloc despoblat. Però algú els veié quan marxaven; molts ho van saber, hi van córrer a peu de tots els pobles i arribaren primer que ells.

Quan Jesús desembarcà, veié una gran gentada i se'n compadí, perquè eren com ovelles sense pastor. I es posà a instruir-los llargament.

Lectura del libro de Jeremías (Jer 23,1-6)

¡Ay de los pastores que dispersan y dejan que se pierdan las ovejas de mi rebaño! —oráculo del Señor—. Por tanto, esto dice el Señor, Dios de Israel a los pastores que pastorean a mi pueblo: «Vosotros dispersasteis mis ovejas y las dejasteis ir sin preocuparos de ellas. Así que voy a pedir os cuentas por la maldad de vuestras acciones —oráculo del Señor—. Yo mismo reuniré el resto de mis ovejas de todos los países adonde las expulsé, y las volveré a traer a sus dehesas para que crezcan y se multipliquen. Les pondré pastores que las apacienten, y ya no temerán ni se espantarán. Ninguna se perderá —oráculo del Señor—».

Mirad que llegan días —oráculo del Señor— en que daré a David un vástago legítimo: reinará como monarca prudente, con justicia y derecho en la tierra. En sus días se salvará Judá, Israel habitará seguro. Y le pondrán este nombre: «El-Senhor-nuestra-justicia».

Salmo responsorial (22)

R. *El Señor es mi pastor, nada me falta.*

El Señor es mi pastor, nada me falta; / en verdes praderas me hace recostar; / me conduce hacia fuentes tranquilas / y repara mis fuerzas. R.

Me guía por el sendero justo, / por el honor de su nombre. / Aunque camine por cañadas oscuras, / nada temo, porque tú vas conmigo: / tu vara y tu cayado me sosiegan. R.

Preparas una mesa ante mí, / enfrente de mis enemigos; / me unges la cabeza con perfume, / y mi copa rebosa. R.

Tu bondad y tu misericordia me acompañan / todos los días de mi vida, / y habitaré en la casa del Señor / por años sin término. R.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Efesios (Ef 2,13-18)

Hermanos: Ahora, gracias a Cristo Jesús, los que un tiempo estabais lejos estáis cerca por la sangre de Cristo. Él es nuestra paz: el que de los dos pueblos ha hecho uno, derribando en su cuerpo de carne el muro que los separaba: la enemistad. Él ha abolido la ley con sus mandamientos y decretos, para crear, de los dos, en sí mismo, un único hombre nuevo, haciendo las paces. Reconcilió con Dios a los dos, uniéndolos en un solo cuerpo mediante la cruz, dando muerte, en él, a la hostilidad. Vino a anunciar la paz: paz a vosotros los de lejos, paz también a los de cerca. Así, unos y otros, podemos acercarnos al Padre por medio de él en un mismo Espíritu.

Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 6,30-34)

En aquel tiempo, los apóstoles volvieron a reunirse con Jesús y le contaron todo lo que habían hecho y enseñado. Él les dijo: «Venid vosotros a solas a un lugar desierto a descansar un poco». Porque eran tantos los que iban y venían, que no encontraban tiempo ni para comer. Se fueron en barca a solas a un lugar desierto. Muchos los vieron marcharse y los reconocieron; entonces de todas las aldeas fueron corriendo por tierra a aquel sitio y se les adelantaron. Al desembarcar, Jesús vio una multitud y se compadeció de ella, porque andaban como ovejas que no tienen pastor; y se puso a enseñarles muchas cosas.

«Eren com les ovelles sense pastor»

JORDI LATORRE, SDB

Director de l'ISCR Don Bosco

Després de l'episodi de la mort de Joan Baptista, Marc ens relata el retorn dels Dotze, convertits ja en apòstols. Aquests conten a Jesús tot el que han fet i ensenyat. Donen compte al Mestre de la missió complerta; com Pau i Bernabé que, de tornada a Antioquia, donaran també comptes del seu llarg viatge apostòlic per les terres de l'actual Turquia (cf. Ac 14,27-28).

Enmig de l'aclapament ocasionat per la fama de Jesús —fins al punt que no trobaven temps ni per menjar— el Mestre opta per retirar-se a descansar i pregar. Però, tot i així, són reconeguts, i el descans desitjat es converteix en una nova missió.

En aquest moment, l'evangelista ens presenta un canvi de perspectiva en Jesús: davant de la multitud que l'espera a la riba, Jesús sent llàstima d'ells, perquè eren «com ovelles sense pastor». Aquesta expressió la trobem algunes vegades a l'Antic Testament (cf. per exemple Nm 27,17; Ire 22,17) i es refereix a la situació del poble sense un dirigent que el governi en nom de Déu. A l'Evangeli de Joan, Jesús es presenta com el Bon Pastor que aplega les ovelles i dona la vida per elles (cf. Jn 10).

En un moment crític en la història del poble hebreu, el profeta Jeremies anuncia que Déu intervingrà aplegant novament el poble i donant-li pastors que, en nom de Déu, el pasturin amb cura i el nodreixin.

En aquest fragment de Marc, Jesús no pensa en ell i en la seva necessitat de repòs i oració, sinó que pensa en la gent i en la seva necessitat de ser atesos i guiats per un pastor, per algú que, en nom de Déu, els acompanyi i els instrueixi. I Jesús pasturarà enviat per Déu, —tal com havia anunciat Jeremies—; d'aquesta manera serà ell qui atindrà i recollirà les ovelles disperses i malaltes d'Israel. Així, en Jesús, s'acompleix el que diu el Salm 23 (22): «El Senyor és el meu pastor, no em manca res, em fa descansar en prats deliciosos...»

«I Jesús es posà a instruir-los llargament», acaba dient l'evangelista. El tràfec del començament es transforma ara en calma, a la fi del relat. Jesús ha estat el primer a veure's transformat per la necessitat que tenen les persones de ser ateses. Jesús ens ofereix la taula de la Paraula i la taula de l'Eucaristia, per tal de nodrir el nostre esperit: «Davant meu pareu taula vós mateix, i ompliu a vessar la meva copa...» (Salm 22).

També nosaltres, nodrits en la taula de la Paraula i del Cos de Crist, estem cridats a escoltar i ensenyar amb calma a tots els que s'acosten a Jesús, necessitats d'Ell.

VIDA DIOCESANA

Activitats de l'Administrador diocesà

Aquest diumenge 18, a les 18 h. Baptismes de la Casa Guadalupe a la Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa.

Dilluns 19. Reunió dels bisbes de la Tarraconense a Barcelona.

Diumenge 25, a les 12.30 h. Benedicció d'una verge consagrada a la parròquia de Sant Martí de Cerdanyola.

Notícies

Mons. Cristau presideix l'Ofici de Festa Major de Terrassa. El diumen-

ge 4 de juliol, Mons. Salvador Cristau presidí l'Ofici de Festa Major de la ciutat de Terrassa a les 10 h a la Catedral. Va ser missa votiva de màrtirs: sant Pere, sant Cristòfol i sant Valentí. Hi va assistir el Sr. Alcalde i la Corporació municipal. Després de la Missa, el Sr. Bisbe acompanyà el Sr. Alcalde en el Ball de Plaça i, posteriorment, a l'Ajuntament.

Mons. Salvador Cristau presideix l'obertura del Capítol General de la congregació Pureza de María. Mons. Salvador Cristau va presidir l'Eucaristia d'obertura del Capítol General de la congregació Pureza de María a la capella del Col·legi de Sant Cugat del Vallès el divendres 2 de juliol a les 19 h. El fil conductor de l'assemblea va ser «Un altre estil de vida: cuidar i cuidar-nos» (cf. *Laudato Si'* 203-208). El lema de la trobada: «El que vau fer a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho vau fer» (*Mt* 25,40). Hi participaren germanes dels continents on és present la congregació nascuda a

Mallorca; Àfrica (Camerun i R.D. Congo), Amèrica (Colòmbia, Nicaragua, Panamà i Veneçuela) i Europa (Espanya i Itàlia).

Confirmacions a Sant Pere de Terrassa. El dissabte 3 de juliol, a les 19 h, Mons. Salvador Cristau presidí la celebració de l'Eucaristia a la parròquia de Sant Pere de Terrassa i administrà el sagrament de la Confirmació a 8 persones.

XVII Aniversari de la Diòcesi de Terrassa. El proper diumenge 25 de juliol es compliran 17 anys de la presa de possessió del primer bisbe de la no-

va diòcesi de Terrassa. El 25 de juliol de 2004, diumenge i festa de Sant Jaume, Mons. Josep Àngel Saiz Meneses va iniciar el seu ministeri episcopal celebrant l'Eucaristia a la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa en una jornada memorable i històrica. La diòcesi havia estat erigida el dia 15 de juny pel Papa Sant Joan Pau II amb la butlla *Christifidelium salutem*.

Agenda

VIII Pelegrinatge diocesà de joves. Entre els dies 2 i 6 d'agost, Mons. Salvador Cristau presidirà el pelegrinatge de joves enguany a Tortosa i Delta de l'Ebre. Els joves estaran instal·lats en l'edifici del Seminari de Tortosa. El dimarts dia 3 es visitarà el Delta de l'Ebre; el dimecres 3 el Parc natural dels Ports; el dijous 4 es realitzaran les activitats a la ciutat de Tortosa i el divendres 5 es tornarà.

Horari de la Cúria al mes d'agost

La Cúria diocesana del Bisbat de Terrassa romandrà tancada el mes d'agost. Hi haurà, però, uns dies d'atenció al públic: els dimecres 11, 18 i 25 de 10 a 13 h.

EDITORIAL

La Iglesia, familia, misterio de fe y de comunión

Continuamos reflexionando hoy sobre el misterio de la Iglesia, tema que nos afecta especialmente porque es en ella donde tenemos nuestras verdaderas raíces y donde debemos encontrarlas. Más que en el lugar donde hemos nacido, y de manera parecida a lo que supone la familia en la vida humana, los llamados vínculos de la sangre, es en la Iglesia donde tenemos nuestras raíces más profundas, incluso más reales, ya que como hemos dicho anteriormente es la familia que forman los bautizados compartiendo un mismo Espíritu Santo.

Pero la Iglesia es también un misterio. Un misterio de fe, y eso quiere

decir que tenemos que mirarla con los ojos de la fe. Es un misterio en la medida en que está inscrita en el plan de salvación de Dios. Y ello significa que sin fe no es posible entender la Iglesia, no es posible aceptarla. Este es el motivo por el cual la Iglesia no está de moda, ni podrá estarlo, en la medida en que falte la fe. Y quizás debemos reconocer que también a los cristianos nos falta más fe.

Un misterio de fe y, a la vez, un misterio de comunión. Esta es la intuición central de la constitución *Lumen Gentium* del Concilio Vaticano II. En aquel gran concilio ecuménico se abrieron nuevas perspectivas, nue-

vas dimensiones en la comprensión de lo que es la Iglesia y para entender que la Iglesia es un misterio de fe y también de comunión.

Según el mismo Concilio Vaticano II, «la Iglesia es en Cristo como un sacramento o signo e instrumento de la íntima unión con Dios y de la unidad de todo el género humano» (*Lumen Gentium*, 1).

Al decir «sacramento» no queremos decir que lo sea como los siete sacramentos que conocemos. Se llama sacramento porque ella es una realidad visible —una comunidad que podemos ver— que contiene y comunica la gracia invisible que Cristo le da, como cabeza suya por medio del Espíritu Santo, y esta gracia la comunica a la humanidad entera y no sólo a los cristianos; es por ello que es sacramento, signo universal de salvación. Es ella quien administra los siete sacramentos y estos se celebran en la Iglesia y por Cristo.

El Espíritu habita en la Iglesia y en el corazón de lo fieles como en un

templo y en ellos reza y da testimonio de su adopción como hijos. Guía a la Iglesia a la verdad entera, la unifica en comunión, la provee y gobierna con diversos dones jerárquicos y carismáticos y la embellece con sus frutos.

La comunión es precisamente la gran tarea que el Papa San Juan Pablo II indicó, sin duda de manera profética, para la Iglesia de nuestro tiempo: «Hacer de la Iglesia la casa y la escuela de comunión: este es el gran reto que tenemos ante nosotros en el milenio que empieza, si queremos ser fieles al designio de Dios y también responder a las esperanzas profundas del mundo» (Juan Pablo II, carta apostólica *Novo millennio ineunte*, 42).

Este es un buen objetivo a alcanzar en nuestras parroquias y comunidades cristianas de toda clase, crecer en el sentido de familia, de casa y de comunión verdadera, más allá de nuestras limitaciones, y de nuestras posibles y legítimas diferencias.

† SALVADOR CRISTAU COLL
Administrador diocesano de Terrassa